

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

สิ้นสุดความว่างของจิต

อยู่ในครวमाणานาให้ตั้งใจภาวนานะ สำหรับพระนี้ท่านพยายามเต็มที่อยู่แล้ว ส่วนภายในครวมันไม่ค่อยได้เรื่อง การภาวนานี้เป็นเรื่องลึกซึ้งมากทีเดียว จิตใจจะเห็น ดีเห็นเด่นเห็นเลิศเลอด้วยการภาวนา ถ้าอยู่ธรรมดาที่เป็นใจธรรมดาเรา เมื่อได้รับการ ฝึกฝนอบรมมีจิตตภาวนาเป็นต้น อันนี้เราจะเห็นความแปลกประหลาดอัศจรรย์ของใจ เราเอง ซึ่งยังไม่เคยมีมาตั้งแต่เกิดว่าอย่างนั้นเถอะ เวลาจะปรากฏขึ้นก็ปรากฏขึ้นด้วยการภาวนา

เราไปเป็นอยู่วัดดอยธรรมเจดีย์นี้รู้สึกว่ามีเรื่องแปลกๆ อยู่ถึงสองสามเรื่องในใจ ของเราเอง. อันนี้ก็ไปอัศจรรย์ใจเจ้าของ เวลาเข้ามิดเดินจงกรมอยู่ทาง.. คือเขามันมี ทางราบๆ ไกลยาว เป็นทางจงกรมได้ดี พอตี ๔ เราลงไปเดินจงกรมอยู่ทีนั้น ทีนี้ก็ไป เห็นความแปลกประหลาดอัศจรรย์ของตัวเองถึงกับได้อูทานออกมา คือจิตเวลานั้นมัน เข้าชั้นว่าง คือการฝึกจิตนี้มันเป็นขั้นเป็นตอนของจิต

เช่นอย่างเราภาวนาในเวลากำลังเริ่มแรกนี้จิตมันติดมันตัน ลิงร้อยตัวสู้ไม่ได้ ต้องเอาการภาวนาจะมีคำบริกรรมกำกับ เราอยากจะพูดว่าทุกรายไป ให้จิตได้เกาะอยู่ ตรงนั้น เช่นพุทโธๆ เป็นต้น ให้สติกับจิตติดอยู่ตรงนั้น เอาคำบริกรรมให้ติดอยู่กับใจ แล้วสติบังคับอยู่นั้น มันจะสงบลงๆ ไป สงบจนเห็นได้ชัดเจน มันได้อาศัยเกาะเป็น พักๆ นะจิต ไม่ได้เป็นพักเดียว มันหากเป็นเรื่องของจิตโดยหลักธรรมชาติของตัวเอง มันก็เป็น กำหนดเช่นอย่างคำบริกรรมพุทโธๆ จากนั้นจิตก็มีความสงบผ่องใส

แล้วพิจารณาทางด้านปัญญา แยกธาตุแยกชั้นธัมม แยกเขาแยกเรา แยกสัตว์แยก บุคคล ออกเป็นความสวยงามไม่สวยงาม อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา เอาร่างกายเป็นพื้นฐาน พิจารณาร่างกายเป็นพื้นฐาน ทีนี้เวลาพิจารณามีความชำนาญเข้าไปๆ ผ่าน ร่างกายไป นั้นมันเป็นเองนะ เรื่องสุขะอสุกะความสวยงามไม่สวยงามนี้ผ่านออกไปแล้ว ผ่านทางร่างกายออกไป จิตใจก็ว่าง เมื่อจิตใจว่างแล้วเรื่องอสุกะอสุกังเหล่านี้ไม่มี ผ่านๆ มีแต่ความแปรสภาพ อนิจจัง ความเกิดดับ ร่างกายนี้หมด นั้นมันเป็นขั้นๆ นะ ถ้าอยู่ในขั้นกายก็พิจารณากายให้มาก

อย่างที่ท่านบอกให้ไปเยี่ยมป่าช้า ป่าช้าในครั้งพุทธกาล ตามที่ท่านแสดงไว้ใน ตำรามันเป็นป่าช้าผิบบิ คือตายแล้วไปทิ้งเกลื่อนไว้ในป่าช้านั้น ไม่ได้มีเหมามีฝังกั้นละ ท่านให้ไปเยี่ยมป่าช้า เวลาไปกับบอกริธีไป ให้ไปทางเหนือลม ไปให้สังเกตดูอสุกะอสุกัง ตายเก่าตายใหม่เกลื่อนอยู่ที่ป่าช้านั้น ดูอันนั้นแล้วก็ดูเราเทียบเคียงกันๆ พอได้เราเป็น

หลักแล้วป่าช้านอกก็ผ่านไป เอาป่าช้าใน อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา อสุภะอสุกัง กองอยู่ในนี้หมด ที่นี้ก็ไม่ต้องไปเยี่ยมป่าช้านอก มันเป็นชั้นๆ

เวลาพิจารณาร่างกายนี้เต็มลัดเต็มส่วนมันก็พอเหมือนกัน ร่างกายนี้หมดไป คำว่าอสุภะอสุกังไม่มี นี่จิตมันผ่านของมันไป ถึงขั้นว่างนั้นละ พอมันว่างแล้วพิจารณาอะไรมันก็ว่างหมด อสุภะอสุกังอะไรไม่มี ว่าง ที่นี้ว่างไปหมด ขั้นว่างนี้ละเป็นขั้นที่ดูตื้น จิตใจว่าง มองไปไหนว่างไปหมด สำหรับเราเองนี่มันนิสสัยวาสนาหยาบ ไปอย่างเชื่องช้า ไม่ได้ไปอย่างรวดเร็ว เพราะฉะนั้นมันมักจะเห็นชอกแซก รู้ชอกแซก เพราะมันไปอย่างเชื่องช้า พิจารณาไปมันก็ค่อยเห็นไปแจ่มขาวดาวกระจ่างไปเรื่อย ๆ ๆ

ถ้าผู้รู้เร็วไม่เป็นอย่างนั้น อย่างพวกชิปปากิญญาท่านบรรลุลุธรรมได้เร็ว ไปอย่างรวดเร็ว เช่นอย่างเครื่องบินไปเร็ว รถยนต์ไปช้า เดินไปด้วยเท้าก็ยังช้าลงไป นี่ละมันค่อยไปอย่างนั้น ที่นี้จิตไปอย่างเชื่องช้ามันไปอย่างละเอียด ๆ ๆ ไปเรื่อย มันก็ชอกแซกชกแซกเห็นไปทุกแง่ทุกมุม ที่นี้พอไปถึงขั้นว่างแล้วมันก็ว่างไปหมดเลย ต้นไม้ภูเขาแผ่นดินเราเหยียบอยู่มันก็ว่าง ตัวของเรามันก็ว่างไปตาม ๆ กัน เห็นแต่ความสว่างกระจ่างแจ่มอยู่ภายในจิตนี้มันว่างออกเรื่อย ๆ

นี่ก็เกิดความอัศจรรย์ตัวเองเหมือนกันเมื่อถึงขั้นมันว่าง มันว่าง มันผ่องใส มันเบา มันอัศจรรย์อยู่ในนั้นหมด ว่างไปหมดเลยถึงขั้นมันว่าง มันเป็นเองในจิตนะไม่ต้องถามใคร หากรู้ในจิตเอง พอถึงขั้นว่างเราจะพิจารณารูปนามอะไรไม่ได้ มันว่างไปหมด ๆ ว่างเข้ามา ๆ เข้ามาว่างภายใน นี่เราพูดอย่างย่นย่อนะ เวลามันชมความว่างก็ว่างไป เดินไปเหมือนว่าเรามองนั้นมองนี้ไปเรื่อย ๆ เข้าถึงขั้นมันว่างพิจารณาอะไรก็ไม่ได้ แสบเหมือนฟ้าแลบดูอะไรเป็นอย่างนั้นละพลับ ๆ ดับ พิจารณา อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา อสุภะอสุกัง ไม่ทัน มันเร็ว แวบเท่านั้นหมด เข้าสู่ความว่าง ๆ เรื่อยเข้าไป

ว่างเข้ามาพอ ๆ แล้วก็ว่างเข้ามา ๆ ว่างภายใน ที่แรกว่างภายนอกเสียก่อน ภายในนี้ยังไม่รู้ตัวว่าว่างหรือไม่ว่าง เหมือนเราเข้าไปอยู่ในกลางห้อง เราไปยืนอยู่ในกลางห้อง ห้องนี้ว่าง ๆ ๆ ที่นี้มีผู้มาบอกว่าเราอยู่ในที่ว่าง ตัวเราไปยืนขวางอยู่ในความว่างในห้อง ห้องนี้ว่างแต่มันไม่ว่างเพราะเราไปยืนขวางห้องอยู่ พอมารู้ตัวเองถอนตัวออกจากความว่างนั้น ที่นี้มันก็ว่างไปหมด นี่จิต อะไร ๆ ก็ว่างแต่ตัวยังไม่ว่าง พอย้อนเข้ามาถึงจิตแล้วจิตก็ว่าง ว่าง ว่างหมด นั่นละสิ้นสุด มาอยู่ที่จิตว่าง ตัวจิตเองมองดูอะไร ๆ มันก็ว่างหมด แต่ตัวเองยังไม่ว่าง

พอเข้ามาภายในมันก็มารอบตัวเอง ตัวเองก็ว่าง ที่นี้พอข้างในว่างข้างนอกว่าง ว่างหมด นั่นละท่านเรียกว่าสิ้นสุด สิ้นสุดในความว่างของจิต ว่างจิต ว่างอะไรก็ว่างไป ค่อยปล่อยไปแต่ตัวจิตยังไม่ว่าง ตัวเองก็ยังไม่ปล่อย เวลารอบเข้ามา ๆ ก็มาติดตัวเอง

ว่างภายนอกแต่ยังไม่ว่างตัวเอง พิจารณาเข้ามาถึงชั้นจิตที่มันว่างแล้ว เรียกว่าว่างภายในจิต ที่นี้ก็ว่างหมด ว่าง ทั้งว่างทั้งว่างหมดโดยสิ้นเชิง นั้นรอบ นั้นละมันมาว่างที่จิต ว่างที่จิต ว่างภายนอกยังไม่ว่างภายใน ยังไม่ว่างภายใน ยังไม่ว่างภายใน

พอว่างภายนอกว่างเข้ามาๆ มาว่างภายในแล้วปล่อยว่างภายใน ที่นี้ปล่อยหมด มาติดอยู่ที่จิตแห่งเดียว พอจิตว่างในตัวเองชัดแล้วทุกสิ่งทุกอย่างมันก็ว่างไปหมด ว่างไปหมด ปล่อยไปหมด นั้นละท่านเรียกว่าจิตปล่อย จิตว่าง จิตว่าง ว่างทั้งภายนอกภายในตลอดทั่วถึง ที่นี้ก็สิ้นสุดตรงนั้น ไม่มีที่พิจารณา คือมันรอบตัวทั้งภายนอกภายในว่างด้วยกันหมด ธรรมชาตินั้นก็เป็จิตที่บริสุทธิ์ ท่านว่าบรรลุธรรม ถึงขั้นที่ว่างทั้งภายนอกภายในหมดแล้ว ก็เรียกว่าปล่อยว่างหมดโดยสิ้นเชิง ทั้งภายนอกภายในปล่อย ถึงขั้นที่สุดของจิต

พอจิตมันว่างมันว่างหมดแล้วท่านว่าถึงขั้นอรหัตต์ ถ้ามีธาตุมีชั้นธอยู่นี้ก็เรียกว่าท่านสำเร็จอรหัตต์ จิตท่านบริสุทธิ์ แต่อีกอันหนึ่งที่ความบริสุทธิ์นั้นเราจะเรียกอะไรก็เรียกไม่ได้ เลยเป็นธรรมชาติอยู่ในจิตที่บริสุทธิ์นั้น จิตที่บริสุทธิ์เลยเป็นธรรมชาติอยู่ในกายตัวเอง เรียกว่าธรรมชาติ อันนี้แหละอันไม่สูญ บรมสุขก็อยู่ที่จุดนี้ ว่างอะไรก็ว่าง ธรรมชาติของจิตนี้มันว่างหมดแล้วก็เรียกว่าธรรมชาติอยู่ในชั้นธนั้นแหละ จิตหากเป็นธรรมชาติอยู่ในชั้นธ ไม่ได้เหมือนชั้นธ รูปกายอะไรนี้ไม่เหมือน มันว่างหมด เรียกว่าธรรมชาติ

ท่านผู้ที่สิ้นสุดวิมุตติถึงนิพพานแล้ว จิตของท่านจึงเป็นธรรมชาติอยู่ภายในร่างกาย ร่างกายนี้เป็นโลกสมมุติทั้งปวง แต่จิตนั้นพ้นจากสมมุติแล้วก็ให้ชื่ออีกว่าจิตบริสุทธิ์ ย้ำเข้าไปก็จิตเป็นธรรมชาติ ธรรมชาตินี้ปล่อยอะไรหมดแล้ว ธรรมชาตินี้จะที่ว่าเป็นของแปลกประหลาดอัศจรรย์ พอปล่อยชั้นธไปแล้วเราจะเรียกอะไรก็เรียกไม่ได้ นั้นละการภาวนา จิตฝึกหัดตนเองให้รู้ตนเองด้วยการปฏิบัติของตัวเองเรียกว่า สนฺทิฏฐิโก รู้ผลงานของตนไปโดยลำดับๆ จนกระทั่งถึงความบริสุทธิ์ เมื่อบริสุทธิ์แล้วก็เป็ธรรมชาติ

ที่นี้สุด ที่ไปที่มาสุดหมด พอหมดทุกอย่าง นี่ละพอด้วยความบริสุทธิ์ของจิต อิ่มพอด้วยความอัศจรรย์ภายในจิตใจ จิตของท่านผู้สิ้นสุดวิมุตติพระนิพพานแล้วเป็นจิตที่พออย่างอัศจรรย์อย่างนี้ละ ให้พากันจำเอาไว้ จิตที่ลุ่มลึกคลุกคลานนี้ละเมื่อเราได้ฝึกหัดอบรมบ่อยๆ จะค่อยเปลี่ยนสภาพตัวเองเข้าไปเป็นลำดับลำดับ เปลี่ยนไปจนกระทั่งถึงที่สุดหมดสมมุติแล้วก็หมดความเปลี่ยนแปลง จิตนั้นก็เป็นธรรมชาติ ธรรมชาตินี้ท่านว่านิพพานเที่ยง ก็คือธรรมชาติอันนี้เอง ไม่สูญหายไปไหน เที่ยงตรงตลอดกาลสถานที่ ไม่มีเวลาลำเวลาเข้าไปทำลาย ท่านว่านิพพานเที่ยง คือจิตที่ฝึกตน

จนถึงขั้นสุดแล้วเรียกว่าจิตเป็นธรรมชาติ เมื่อจิตเป็นธรรมชาติแล้ววณิพพานเที่ยงหรือไม่เที่ยงก็รู้อยู่ในจิตดวงนั้นเอง ให้พากันจำเอา

เราพูดเฉยๆ เราอ่านตามตำรับตำราที่นำมาสอนคนเราเป็นฉันทาสอนเขาก็สอนแบบนั้น ไม่แน่นอนภายในใจ อ่านตำรับตำราตำราท่านว่าอย่างไรก็มาสอนตามตำราตัวเองก็ยังไม่รู้ธรรมชาติที่อ่านมาแล้วนั้น พออ่านตำราแล้วมาอ่านตัวเองทางภาคปฏิบัติจิตก็ค่อยเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ จนกระทั่งจิตนี้เป็นธรรมทั้งแท่ง ที่นี้ตำราทั้งหมดออกมาจากใจ ดังพระพุทธเจ้านำธรรมมาสอนโลกออกมาจากพระทัย พระสงฆ์สาวกสอนโลกก็สอนออกมาจากใจ ใจที่บริสุทธิ์ ใจมีรสมีชาติ พูดอะไรออกไปเป็นฤทธิ์เป็นเดช ผู้ฟังก็ถึงใจ พูดอย่างที่เราอ่านหนังสืออ่านไปมันก็ไม่ถึงใจนะ พอเราไปเจอสิ่งที่อ่านแล้วมันก็หายสงสัย

นั่นละจิตเมื่อปฏิบัติให้ถึงที่สุดแล้วหายสงสัย มีรสมีชาติเต็มตัว เทศน์ออกไปอะไรคำพูดอะไรเป็นฤทธิ์เป็นเดช เป็นเหตุเป็นผลทุกอย่าง มันขึ้นอยู่กับใจนะ ถ้าใจทรงรสทรงชาติ ทรงเหตุทรงผลเต็มตัว ทรงมรรคผลนิพพานเต็มตัว พูดอะไรออกไปก็เป็นเหตุเป็นผล เป็นรสเป็นชาติไป นั่นละเรียกว่าธรรมสมบัติ คือเราเป็นเจ้าของของธรรมนี้แล้วโดยสิ้นเชิง ไม่มีอะไรสงสัย เรียกว่าธรรมสมบัติ ไปรวมอยู่ที่จิตหมดเลย เอาละพูดเท่านี้วันนี้

พูดเท่านี้พากันพิจารณาเอา เทศน์อย่างนี้ก็ออกทั่วประเทศไทย จะว่าอย่างไร ใครจะฟังก็ฟังเอา การเทศน์เหล่านี้เราพูดจริงๆ เราไม่ได้ลู่ๆ คล่าๆ เอามาเทศน์นะ ถอดออกมาจากหัวใจมาเทศน์ให้ผู้ฟังทั้งหลายฟัง ว่าธรรมของพระพุทธเจ้าที่ตรัสไว้ว่า สวากขาตธรรมตรัสไว้ชอบแล้วชอบอย่างไร ให้ดำเนินตามธรรมที่ท่านสอนไว้ถูกต้องตามแนวทางก็ถึงเรียกว่าธรรมธาตุ ถึงตรงนั้นแหละ

นี่สอนจริงๆ เราไม่โม้ไม่โอ้ไม่อวด ถอดออกมาจากหัวใจมาสอน เป็นอยู่ในหัวใจแล้วนำมาสอน จึงไม่เคยมีสะทกสะท้าน เพราะธรรมนี้เป็นโลกุตระธรรม ธรรมเหนือโลกเหนือสมมุติไปหมดแล้วจะมาสะทกสะท้านอะไรกับสมมุติ ผ่านไปหมด เหนือโลกแล้ว นั่นละท่านว่าโลกุตระธรรม แปลว่าธรรมเหนือโลกเหนือสมมุติโดยประการทั้งปวง ที่นี้อะไรก็เป็นสมมุติทั้งหมด ธรรมประเภทนี้เหนือหมด จึงไม่มีคำว่ากลัวกลัว คำสะทกสะท้านคำอะไรไม่มี เพราะธรรมชาตินี้เหนือโลกแล้ว เอาละให้พร

รับชมและรับฟังพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th

สถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชน *FM 103.25 MHz*

และเครือข่ายทั่วประเทศ